

Ασκήσεις

1) Ένα υποσύνολο A ενός διανυσματικού χώρου E λέγεται απόλυτα κυρτό αν $\forall x, y \in A, \forall \lambda, \mu \in K$ με $|\mu| + |\lambda| \leq 1 \Rightarrow \lambda x + \mu y \in A$.

(i) Δείξτε ότι η τομή μιας οικογένειας απόλυτα κυρτών συνόλων είναι απόλυτα κυρτό σύνολο.

(ii) Δείξτε ότι ένα σύνολο $A \subseteq E$ είναι απόλυτα κυρτό αν και μόνο αν είναι κυρτό και ισορροπημένο.

(iii) Αν $A \subseteq E$ απόλυτα κυρτό, τότε A απορροφούν αν και μόνο αν $\langle A \rangle = E$.

2) Έστω E διανυσματικός χώρος και $A \subseteq E$. Η τομή των ισορροπημένων (αντιστοίχως των κυρτών ή των απόλυτα κυρτών) υποσυνόλων του E που περιέχουν το A ονομάζεται η ισορροπημένη (αντιστοίχως κυρτή ή απόλυτα κυρτή) θήκη του A και συμβολίζεται με $b(A)$ (αντιστοίχως $co(A)$ ή $aco(A)$). Αποδείξτε ότι:

$$(i) \quad b(A) = \{ \lambda A : \lambda \in K, |\lambda| \leq 1 \} \left(= \bigcup_{|\lambda| \leq 1} \lambda A \right).$$

$$(ii) \quad co(A) = \left\{ \sum_{k=1}^n \lambda_k x_k : x_k \in A, \lambda_k \geq 0, \sum_{k=1}^n \lambda_k = 1, n \in N \right\}.$$

$$(iii) \quad aco(A) = \left\{ \sum_{k=1}^n \lambda_k x_k : x_k \in A, \lambda_k \in K, \sum_{k=1}^n |\lambda_k| \leq 1, n \in N \right\}.$$

(iv) Αν A ισορροπημένο, τότε $co(A)$ ισορροπημένο.

(v) Ισχύει ότι $aco(A) = co(b(A))$.

3) Έστω E, F διανυσματικοί χώροι, $T: E \rightarrow F$ γραμμική απεικόνιση, $A \subseteq E$ και $B \subseteq F$. Αποδείξτε ότι:

(i) Αν A και B απορροφούνται τότε τα $T(A)$ και $T^{-1}(B)$ είναι απορροφούνται υποσύνολα των $T(E)$ και E αντίστοιχα

(ii) Αν τα A και B ισορροπημένα, τότε τα $T(A)$ και $T^{-1}(B)$ ισορροπημένα.

(iii) Αν τα A και B κυρτά (αντιστοίχως απόλυτα κυρτά), τότε τα $T(A)$ και $T^{-1}(B)$ κυρτά (αντιστοίχως απόλυτα κυρτά).

4) Αποδείξτε ότι ένα απορροφούν υποσύνολο του χώρου R^2 δεν είναι κατ' ανάγκη περιοχή του $(0,0) \in R^2$.

[Υπόδειξη. Θεωρούμε την απλή καμπύλη $\gamma(t) = \frac{t}{2\pi} e^{it}, t \in [0, 2\pi]$ του R^2 και θέτομε

$D = \{ \lambda \gamma(t) : \lambda \in [0, 1], t \in [0, 2\pi] \}$. Τότε, το $(0, 0)$ ανήκει στο σύνορο ∂D του D (άρα) δεν ανήκει στο εσωτερικό D° του D και το D είναι απορροφούν υποσύνολο του R^2].

5) Έστω $B = \{ (z, w) \in C^2 : |z| \leq |w| \}$. Αποδείξτε ότι το B είναι ισορροπημένο υποσύνολο του C^2 αλλά το εσωτερικό του δεν είναι. (Πρβλ. την Πρόταση 3.14 (ix) .)

6) Έστω E, F τοπολογικοί διανυσματικοί χώροι και $T : E \rightarrow F$ γραμμική και συνεχής απεικόνιση.

(i) Αποδείξτε ότι η T είναι ομοιόμορφα συνεχής υπό την ακόλουθη έννοια: Για κάθε περιοχή V του $0 \in F$ υπάρχει περιοχή U του $0 \in E$ ώστε, $T(y) - T(x) \in V, \forall x, y \in E$ με $y - x \in U$.

(ii) Ένα δίκτυο $(x_i)_{i \in I}$ στον τ.δ.χ. E λέγεται δίκτυο Cauchy, αν για κάθε περιοχή U του $0 \in E$ υπάρχει $i_0 \in I$ τέτοιο ώστε $x_i - x_j \in U$ για κάθε $i, j \geq i_0$. Αποδείξτε ότι η εικόνα $(T(x_i))_{i \in I}$ ενός δικτύου Cauchy $(x_i)_{i \in I}$ στον τ.δ.χ. E μέσω μιας συνεχούς και γραμμικής απεικόνισης $T : E \rightarrow F$ είναι δίκτυο Cauchy στον F . Επίσης αποδείξτε ότι κάθε συγκλίνον δίκτυο στον E είναι δίκτυο Cauchy.

7) Έστω E τ.δ.χ. (Hausdorff). Αποδείξτε τα ακόλουθα.

(i) Κάθε μονοδιάστατος υπόχωρος του E είναι κλειστός στον E .

(ii) Αν F είναι διανυσματικός υπόχωρος του E με $\dim F = n \in N$, τότε κάθε αλγεβρικός ισομορφισμός Λ του K^n επί του F (ο K^n με την τοπολογία της νόρμας) είναι και ομοιομορφισμός. Περαιτέρω αποδείξτε ότι ο F είναι κλειστός στον E .

(iii) Αν E είναι διανυσματικός χώρος με $\dim E < \infty$, τότε υπάρχει μοναδική Hausdorff τοπολογία επί του E συμβατή με την διανυσματική δομή του.

[Υπόδειξη. (i) Έστω F διανυσματικός υπόχωρος του E με $\dim F = 1$. Τότε

$F = \langle a \rangle = \{ \lambda a : \lambda \in K \}$ για κάποιο $a \in E$ με $a \neq 0$. Η απεικόνιση

$\varphi : K \rightarrow F : \varphi(\lambda) = \lambda a$ είναι αλγεβρικός ισομορφισμός ο οποίος είναι και

ομοιομορφισμός σύμφωνα με το πόρισμα 3.1.12. ....

Δείξτε ότι ο F είναι κλειστός χρησιμοποιώντας την έννοια του δικτύου Cauchy της άσκησης

6. Για το (ii) προχωρήστε με επαγωγή στο $n = \dim F$.]

8) Έστω E τ.δ.χ. (Hausdorff) F διανυσματικός υπόχωρος του E και $\pi : E \rightarrow E/F$ η κανονική απεικόνιση. Θεωρούμε στον χώρο πηλίκου E/F την τοπολογία πηλίκου T (αν $U \subseteq E/F$ τότε $U \in T \Leftrightarrow$ το $\pi^{-1}(U)$ είναι ανοικτό στον E). Αποδείξτε ότι:

(i) Η π είναι συνεχής και ανοικτή.

(ii) Ο χώρος πηλίκου E/F είναι με την τοπολογία T τ.δ.χ.

(iii) Ο χώρος πηλίκου είναι Hausdorff αν και μόνο αν ο F είναι κλειστός στον E .

(iv) Αν ο E είναι χώρος με νόρμα τότε η T ταυτίζεται με την τοπολογία της νόρμας πηλίκου του χώρου E/F .

9) Έστω E τ.δ.χ. (Hausdorff), M κλειστός διανυσματικός υπόχωρος του E και F πεπερασμένης διάστασης υπόχωρος του E . Αποδείξτε ότι:

(α) Ο υπόχωρος $F + M$ είναι κλειστός στον E .

(β) Το άθροισμα $K + F$ ενός συμπαγούς K και ενός κλειστού F υποσύνολου του E είναι κλειστό υποσύνολο του E .

10) Έστω E τ.δ.χ. (Hausdorff) και F διανυσματικός υπόχωρος του E . Λέμε ότι ο F είναι (τοπολογικά) συμπληρωματικός στον E αν υπάρχει συνεχής προβολή $P: E \rightarrow E$ ώστε $P(E) = F$.

(i) Αποδείξτε ότι αν ο F είναι συμπληρωματικός υπόχωρος του E τότε ο F είναι κλειστός στον E .

(ii) Έστω $P: E \rightarrow E$ προβολή με $P(E) = F$ και $G = \text{Ker}P$, άρα $E = F \oplus G$. Αποδείξτε ότι η P είναι συνεχής αν και μόνο αν η φυσιολογική απεικόνιση

$F \times G \ni (x, y) \rightarrow x + y \in E$ είναι ομοιομορφισμός αν και μόνο αν η απεικόνιση

$j: E/G \rightarrow F: j(x+G) = P(x)$ είναι συνεχής (παρατηρούμε ότι $P = j \circ \pi$, όπου

$\pi: E \rightarrow E/G$ η κανονική απεικόνιση).

(iii) Υποθέτουμε ότι ο F είναι κλειστός υπόχωρος του E πεπερασμένης συνδιάστασης.

Αποδείξτε ότι ο F είναι (τοπολογικά) συμπληρωματικός στον E .

(iv) Αν ο E είναι επί πλέον τοπικά κυρτός τ.δ.χ., τότε κάθε διανυσματικός υπόχωρος του E πεπερασμένης διάστασης είναι συμπληρωματικός στον E . (Η έννοια της τοπικής κυρτότητας για ένα τ.δ.χ. θα ορισθεί στην επόμενη παράγραφο).

11) Έστω E τ.δ.χ. και $A \subseteq E$ κυρτό. Αποδείξτε ότι:

(α) Αν $x \in A^\circ$ και $y \in \bar{A}$ τότε το ευθύγραμμο τμήμα $[x, y] \subseteq A^\circ$ (όπου

$$[x, y] = \{ \lambda x + (1 - \lambda) y : 0 < \lambda \leq 1 \})$$

(β) Αν $A^\circ \neq \emptyset$, τότε $\bar{A} = \overline{A^\circ}$ και $A^\circ = (\bar{A})^\circ$.

[Υπόδειξη για το (α): Έστω $z = (1 - \lambda) y + \lambda x$ με $0 < \lambda < 1$. Υπάρχει τότε U ισορροπημένη περιοχή του $0 \in E$ ώστε $x + U \subseteq A$. Υποθέτουμε πρώτα ότι $y \in A$. Έστω $w \in \lambda U + z$, επομένως $w = \lambda u + z$ με $u \in U$. Τότε $x + u \in A$, επομένως $w = (1 - \lambda) y + \lambda(x + u) \in A$.

Έτσι έχουμε $\lambda U + z \subseteq A$ και άρα $z \in A^\circ$. Ας υποθέσουμε τώρα ότι $y \in \bar{A}$. Θέτουμε

$$V = \mu U + y, \text{ όπου } \mu = \frac{\lambda}{1 - \lambda}. \text{ Έστω } a \in A \cap V. \text{ Έχομε τότε } a = \mu u + y \text{ με } u \in U \text{ και}$$

επομένως $z = (1 - \lambda)a + \lambda(x - u) \in A$. Έτσι έχουμε ότι $[x, y] \subseteq A$, το οποίο μαζί με το πρώτο μέρος συμπεραίνει ότι $[x, y] \subseteq A^\circ$].

Σημείωση. Το δεύτερο μέρος της άσκησης 11 δεν ισχύει αν το κυρτό σύνολο A έχει κενό εσωτερικό. Για παράδειγμα έστω E χώρος Banach και A γνήσιος πυκνός διανυσματικός υποχώρος του E , είναι τότε σαφές ότι το A δεν ικανοποιεί το συμπέρασμα της 11) (β).